

KAKO NAPISATI DNK - DROBNO NOČNO KRITIKO (dolžina okrog 3000 znakov s presledki – brez kolofona)

Ko začnete pisati gledališko kritiko, imejte pred očmi tri glavna področja, igro, tehnično in režijsko plat ter splošni vtis.

Začnite s kolofonom, v katerem navedete naslov, avtorja, in vso izvajalsko ekipo. Na ta način ne boste nikogar pozabili, lahko pa tudi sproti preverjate, ali ste razmislili o vseh, ki nastopajo na odru.

Na začetku lahko v enem stavku opišete vaša pričakovanja in splošen vtis (ste bili navdušeni, pretreseni, ste ostali ravnodušni...), da bralca spodbudite k nadaljnjemu branju. Nato sledi osrednji del kritike.

Igra: Vprašajte se, ali igralci razumejo to, kar govorijo. Nadalje, ali verjamete njihovemu liku, s čim prepričajo. Je mogoče prepoznati njihov individualni stil, je mogoče zaznati ekspresivnost, ki presega obrtniško spretnost? Razmislite o njihovi prezenci, koliko gledalčeve pozornosti vlečejo nase, kako delujejo na odru v odnosu do soigralcev in ponovno premislite posledice njihovih igralskih pristopov.

V drugem delu opišite tehnično in režijsko postavitve. Gre npr. za razdelitev odra, sceno, oblikovanje svetlobe in zvokov, morda koreografijo, posebne efekte, kostume in šminko. Na kakšen način so ti elementi gradili in usmerjali vaše dožemanje predstave.

Splošni vtis določa vse, kar spremlja obisk gledališke predstave od vhoda v gledališče do trenutka, ko ga zapustite. Tu gre za ureditev gledališča, prostornost dvorane, udobnost sedežev, bližino oz. oddaljenost ostalih gledalcev, oddaljenost odra (vedno opišite, od kod ste gledali predstavo, če omenjate to dejstvo, saj bi jo lahko dojemali drugače z druge pozicije), obliko gledališkega lista in njegovo vsebino... Opazujte ostalo publiko in komentirajte njene reakcije. So ljudje okoli vas doživljali predstavo na podoben način, so jo doživeli povsem drugače? Navezava na interpersonalno izkušnjo vam daje večjo kredibilnost in omogoča, da relativizirate ali podkrepite svoja spoznanja.

Na koncu povzemite svoja opažanja in naredite nekakšen sklep. Namen kritike ni v tem, da se opredelite do predstave v smislu ocene od 1 do 5, ampak je v ustreznem teoretskem opisu vaše izkušnje, ki naj bralcu približa dogodek in mu o njem prinese prvo informacijo oziroma strokovno mnenje, ki morda lahko odpira nove aspetke branja neke predstave.